

Teme de eseuri

pentru Workshopul destinat studenților, masteranzilor și doctoranzilor

Etică și integritate academică

1. Definirea conceptului de etică
2. Relația dintre etică și morală
3. Tipuri de etică
4. Valori etice fundamentale în educație
5. Echitatea ca valoare etică în educație
6. Respectul față de demnitatea persoanei ca valoare etică în educație
7. Transparența în actul de evaluare
8. Integritatea ca valoare etică în educație
9. Binele public ca valoare etică constitutivă a oricărui sistem educational
10. Respectul pentru autonomia persoanei ca valoare etică constitutivă a oricărui sistem educational
11. Egalitatea de șanse în educație
12. Cinstea și corectitudinea în actul didactic
13. Cinstea și corectitudinea în cercetare
14. Încrederea ca valoare etică operațională a activității de cercetare și dezvoltare
15. Principiul nondiscriminării aplicat în educație
16. Consimțământul informat în cercetarea pe subiecți umani
17. Protecția participanților la cercetare
18. Plagiatul ca formă de impostură intelectuală
19. Falsificarea datelor în cercetare
20. Principiile bioeticii formulate de Beauchamp și Childress aplicate în cercetarea pe subiecți umani
21. Principiul beneficienței
22. Principiul non-maleficienței

23. Convenția de la Oviedo ca document fundamental în dezvoltarea eticii cercetării pe subiecți umani și protocoalele adiționale
24. Particularități etice ale experimentului clinic
25. Carta Europeană a Cercetătorilor
26. O analiză a legii cercetării din punct de vedere etic
27. Coduri de etică în cercetare
28. Particularități ale Codului de etică la nivel universitar
29. Rolul studenților în implementarea eticii la nivel universitar
30. Evaluarea etică a tehnologiilor în domeniul biomedical
31. Perspective etice asupra dezvoltării cercetărilor în domeniul biotehnologiilor (clonare, organisme modificate genetic)
32. Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor
33. Codul de Etică în Cercetarea Științifică
34. Documente cu caracter normativ existente la nivelul Uniunii Europene privind etica cercetării științifice
35. Conduita incorectă în cercetare
36. Principiul confidențialității în cercetările sociale
37. Drepturile pacienților în cercetarea bio-medicală
38. Managementul securității sistemului de informatizare a datelor
39. Aplicarea regulilor GPDR în activitatea de cercetare
40. Rolul avertizorilor de integritate
41. Politici de etică în cercetare în Uniunea Europeană și România
42. Etică și manipulare în domeniul comunicării de masă
43. Auditul de etică. Aplicații ale auditului de etică în instituțiile și programele de cercetare
44. Implementarea expertizei etice în instituțiile furnizoare de educație
45. Conflictul de interese
46. Analiza conținutului și dispozițiilor Carta Europeană a Cercetătorilor
47. Analiza conținutului și dispozițiilor Directivei 2001/20/CE a Parlamentului european și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind aplicarea bunelor practici clinice în conducerea testelor clinice de medicamente pentru uzul uman,
48. Analiza conținutului și dispozițiilor Decizia Consiliului 834/2002/CE, din 30 septembrie 2002, relativă la programul specific de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare „Integrare și întărire a Spațiului european al cercetării”

49. Analiza conținutului și dispozițiilor Decizia Consiliului 835/2002/CE, din 30 septembrie 2002, relativă la programul specific de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare „Structurarea Spațiului european al cercetării”;
50. Particularități etice în cercetările vizând clonarea umană;
51. Particularități etice în cercetările vizând Interfața directă minte - calculator;
52. Experimente pe celule stem umane;
53. Transumanismul
54. Elemente etice în publicarea științifică
55. Etica cercetării și manifestarea regulii de aur (Golden Rule)
56. Jurământul Hipocratic ca fundament al eticii cercetării
57. Valori etice în cercetarea (socială și medicală) pe subiecți umani
58. Responsabilitatea față de celălalt în cercetare
59. Valori etice în practica medicală. Terapie medicală vs. cercetare medicală
60. Autonomie și responsabilitatea cercetătorului în cercetarea pe subiecți umani
61. Autonomie și responsabilitate: de la statutul de pacient la cel de participant la cercetare medicală
62. Cum se regăsesc în practica românească Principiile Declarației de la Helsinki (WMA Declaration of Helsinki)
63. Evoluția Declarației de la Helsinki 1964- 2013.
64. Cercetarea pe subiecți umani vs. cercetarea pe animale
65. Drepturile omului aplicate în selecția subiecților cercetării. Analiza de realizat plecând de la citatul “Considerăm că aceste adevăruri sunt de la sine înțelese, că toți oamenii sunt creați egali, că sunt înzestrați de Creatorul lor cu anumite drepturi inalienabile ...” (Declarația de Independență a Statelor Unite, 1776)
66. Codul Nuremberg: atunci și acum. Analiza comparativă 1947 – 2018
67. Cum sunt susținute autonomia personală a subiecților cercetării și consimțământul informat voluntar prin codul Nuremberg și documentele World Medical Association (WMA)
68. Aspecte ale eticii cercetării în cercetarea socială și psihosocială
69. Protecția participanților la cercetarea calitativă pe subiecți umani
70. Cercetarea care implică populații vulnerabile. Beneficii, riscuri, limite
71. Perspective etice în selecția participanților la cercetare
72. Analiza risc/beneficii în cercetarea pe subiecți umani

- 73.Limite in relatia cercetare pe subiecti umani – participant la cercetare: neintelegerea rolului in cercetare (therapeutical misconception); motivarea (financiara) a participatii subiectilor etc
- 74.Consimtamantul informat voluntar si therapeutical misconception
- 75.Comisiile de etica si importanta lor in cercetarea sociala si medicala pe subiecti umani
- 76.Metodologie calitativa vs. metodologie cantitativa in cercetarea pe subiecti umani
- 77.Riscuri etice si limite in cercetarea pe subiecti umani
- 78.Perspective istorice asupra cercetarii pe subiecti umani: Experimentele doctorilor nazisti din lagarele de concentrare;
- 79.Perspective istorice asupra cercetarii pe subiecti umani: Experimente în unitatea japoneză 731 (șeful Shiro Ishii);
- 80.Perspective istorice asupra cercetarii pe subiecti umani: laboratoarele de otrăvire ale serviciilor secrete sovietice (șefii Ignatii Kazakov, Grigory Mairanovsky);
- 81.Perspective normative in cercetarea pe subiecti umani: Conventia de la Oviedo, Raportul, Belmont; WMA Declaratia de la Helsinki etc.;
- 82.Lege versus etică - discuții despre asemănări și diferențe, precum și despre relația dintre normele juridice și normele morale
- 83.Integritatea morală și codurile de etică - analiza relația dintre integritatea morală a unui cercetător și codurile de etică profesionale.
- 84.Principii etice ale cercetarii pe subiecti umani. Analiza Raportului Belmont
- 85.Perspective etice in folosirea tehnologiilor medicale
- 86.Pro sau contra asupra prelungirii medicale a vietii
- 87.Eutanasia. Etic si non etic in actiunile Doctorului Moarte (Doctor Death)
- 88.Referinte etice, legale si sociale privind reproducerea umana medical asistata.
- 89.Acceptabilitatea etica in experimentele pe embrioni umani
- 90.Implicatii etice ale clonarii umane
- 91.Manifestari ale eticii tehnologiilor emergente. De la societatea informationala la realitati virtuale
- 92.Etica folosirii tehnologiilor comunicarii in masa. Dreptul la identitate si intimitate intr-o societate digitizata.
- 93.Etica dezvoltarii inteligentei artificiale
- 94.Abordari etice in publicarea stiintifica si in comunicare
- 95.Principii etice in cercetare. Cum aplicam principiile bioetice in designul si implementarea unui proiect de cercetare
- 96.Evaluarea si aprobarea etica a proiectelor de cercetare

97. Standarde și Proceduri pentru obținerea consimțământului informat în cercetare
98. Responsibilitatea cercetătorului și a instituției de cercetare.
99. Conflictul de interese. De la intenție la practică în etica cercetării
100. Efecte ale comportamentului non etic în cercetare. De la plagiat la ghost writing.
101. Rolul whistle blowers în etica cercetării științifice
102. Reguli de etică a autorului. Principiile COPE (Committee of Publication ethics) în etica publicării științifice

Participanții pot opta pentru alte teme de eseuri care se circumscriu în sfera eticii și integrității academice!

Bibliografie minimală recomandată

Sandu Antonio, 2014. *Etică și transparență în administrația publică*, București Editura Didactică și Pedagogică

Sandu Antonio, 2017. *Etică centrată pe valori în administrația publică* București Iași, Editura Lumen

Legislație

Carta Europeană a Cercetătorilor, COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE Bruxelles, 11.3.2005, C(2005)

Directiva 2001/20/CE a Parlamentului european și a Consiliului din 4 aprilie 2001 privind aplicarea bunelor practici clinice în conducerea testelor clinice de medicamente pentru uzul uman,

Decizia Consiliului 834/2002/CE, din 30 septembrie 2002, relativă la programul specific de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare „Integrare și întărire a Spațiului european al cercetării”

Decizia Consiliului 835/2002/CE, din 30 septembrie 2002, relativă la programul specific de cercetare, dezvoltare tehnologică și demonstrare „Structurarea Spațiului european al cercetării”;

Convenția asupra drepturilor omului și biomedicină a Consiliului, care cuprinde: – Convenția de la Oviedo, 04.04.1997; – Protocolul adițional la Convenția pentru protecția drepturilor omului și demnității ființei umane cu privire la aplicațiile biologiei și medicinei privind interzicerea clonării ființelor umane, Paris, 12.01.1998; – Protocolul adițional la Convenția asupra drepturilor omului și biomedicinii relativ la transplantul de organe și de țesuturi de origine umană; – Protocolul adițional la Convenția asupra drepturilor omului și biomedicinii relativ la cercetarea biomedicală, Strasbourg, 25.01.2005.

Legea Educației Naționale 1/2011, art. 306-326

Ordinul 5735/2011 privind Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (denumit în continuare Consiliul Național de Etică)

Ordinul nr.4393/2012 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării Legislație secundară:

Legea 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare,

Legea 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale republicată,

Legea 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.